

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 91.

27de Møde.

Tiesdagen den 5te Marts.

(Fortf.)

Indenrigsministeren (fortsat): Jeg troer, at man bør ved Udførelsen af denne Foranstaltning komme Parcellisterne tilhjælp; men paa den anden Side kan man ingenlunde forsvare at træffe andre legislative Forholdsregler for Ejerne af Stykkerne, end man træffer for Eieren af det Hele. Jeg troer saaledes, at det er klart, at man bør afholde sig fra at begunstige Parcellisterne og dem, som have mindre Eiendomme, fremfor dem, som have større Eiendomme. Man kunde nemlig ikke gjøre Andet gjældende til Forsvar herfor, end at sige, at, da de ere smaa, kunne de ikke taale det; men jeg troer, at det er meget misligt at lægge det til Grund for Lovgivningen, hvad man kan taale eller hvad man ikke kan taale. Dette kan kun skee ved en Formueskat, ved en Ligning igjennem Autoriteter, hvor deres Medborgere, som tilfulde kjende deres hele Stilling, kunne tage tilbørligt Hensyn til hvad de kunne yde; thi, som sagt, man kan ikke gaae ud fra den Forudsætning, at fordi en Mand eier en større Eiendom, skulde han derfor kunne taale mere; thi hans Gaard kan være svært behæftet med Gjæld, og paa den anden Side kan derimod den, som har en lille Gaard være en formuende Mand.

Jeg skal nu tillade mig at dvæle nogle Dieblit ved Grevernes og Friherrernes særlige Ret til at nyde Skattemoderation for Hartkorn af en vis Størrelse. De Herrer, som have været Medlemmer af Rigsforsamlingen, ville erindre, at under Forhandlingerne af Grundloven opfattedes der et Spørgsmaal af et Medlem, som ikke her er tilstede, om, at disse Rettigheder ikke maatte anses at være bortfaldne ved den tilsvarende Paragraph i Grundloven. Den daværende Indenrigsmini-

sters Udtalelse, som dengang ingen Modsigelse fandt, stemmede overeens hermed. Senere gjorde Regjeringen dette til Gjenstand for Correspondance med sin juridiske Consulent, Generalprocureuren; han henvisste det til de fornævnte Forhandlinger, som havde fundet Sted om denne Gjenstand, og det antoges saaledes, at Sagens Ordning rettest maatte finde sin Afgjørelse under nærværende Sag. Der er meget, som taler for, at, da Grever og Friherrer have havt den samme Begunstigelse, som er fulgt med det øvrige frie Hartkorn, at saadan Begunstigelse da ikke kan fratages dem uden den samme Erstatning, som er tilstaaet de andre Eiendomsbesiddere. Der kunne maaskee fremkomme modsatte Betragtninger; men jeg skal for Dieblittet ikke opholde mig herved, da dette forekommer mig at høre til Sagens Details.

Jeg troer overhovedet, at der ved den Foranstaltning, som her er Talen om at gjenneføre, er taget tilbørligt Hensyn ikke blot til de finantzielle Grunde, men ogsaa til Landbøforholdene og Communalvæsenet. Hvad de finantzielle Grunde angaaer, synes det at være klart, at, naar Staten skulde give fuld Erstatning, vilde den ikke vinde Noget; men netop paa den Maade, som er foreslaaet i Udkastet, vil Staten vinde. At der ikke er foreslaaet fuldstændig Erstatning, er nærmest derfor, at det er en precarit Ret, som her er Spørgsmaal om. Jeg tillader mig ogsaa at troe, at denne Foranstaltning vil være i Landboreformernes Mand, og at den vil befordre Selveiendommens Fremme, idet der ved denne Foranstaltning er overført paa den hele Godseier-Classe, hvad der før er i samme Diemed tilstaaet Enkelte ved Bevilling.

Man har opfattet et Spørgsmaal til mig og Ministeriet med Hensyn til Landboreformens Gang og den Forbindelse, der var mellem den Erklæring, som den forrige Indenrigs-